

Klassisk skådamark – vindskyddet vid Ölands södra udde.

ÖLAND 2014

Det blev en fågelrik helg när Bohusläns Ornitologiska Förening gjorde sin årliga vårresa till Öland. Resan sammanföll med Club 300:s täthelg på ön vilket gjorde att det var många fågelskådare i omlopp. Inte mindre än 171 arter noterades under resan som pågick mellan 28 maj och 1 juni, vilket är rekord för Bohof:s vårresor.

Precis som ifjol noterades både lundsångare, flodsångare och busksångare och det tillkom även en och annan överraskning som till exempel brun glada och en adult skärnäppa längst nere vid Ölands södra udde. Och precis som de senaste tre åren var vi inkvarterade på Ås vandrarhem.

DAGBOK:

28 maj:

Resans deltagare Torbjörn Arvidsson, Jan Börjesson, Agneta Olsson, Jan Artursson, Kenneth Johansson och Stefan Malm (reseledare) styrde kosan åt sydost för några fågelrika dagar i de öländska markerna. Vi kom fram till Färjestaden på eftermiddagen och började med att inta en måltid på restaurang Kaj 4 i

hamnen. Sedan vidtog inköp av frukost i ett närliggande köpcenter.

Trots en isande vind och blygrå himmel lyckades vi se 34 arter den första eftermiddagen och därmed var grunden lagd till det fina slutresultatet. Dagens clou var den *rosenfink* som sjöng i blåsten utanför Ås vandrarhem. På kvällen var det dags att göra sig hemmastadd på rummen och försöka hitta en plats för matvarorna i vandrarhemmets kylskåp.

29 maj:

Första morgonen vid udden blev en prövning. Det hade säkert varit varmare i början av februari än den här dagen då vinden låg på från havet. Tolv plusgrader räckte inte för att det skulle kännas behagligt ute vid vindskyddet.

Men det var ändå gott om fågel. Här fanns arter som *myrsnäppa*, *smalnäbbad simsnäppa*, *rödspov*, *småtarerna* och överraskande nog en adult *skärnsnäppa* tillsammans med en flock *kärrensäppor*. Några *tordmular*, *prutgäss* och *storlommar* sträckte och en *pilgrimsfalk* passerade Västrevet. Där fanns också en del *skärfläckor*, *skedänder*, *silvertärnor* och *snatteänder*.

I Bertils trädgård var tubkikarna riktade mot en 2K-hanne *mindre flugsnappare*. Vi skulle få en häftigare obs av arten senare under resan...

Efter en stund körde vi mot södra Lunden där vi tog en promenad till Lundsjön. Alldeles vid parkeringen sjöng en *höksångare* och lite längre bort såg vi en *lärkfalk* komma glidande över skogen. Falken gjorde några snabba kast i luften och försvann på några sekunder spårlöst i lövverket.

Ute på schäferiängarna flög en *ängshök*-hona förbi och långt bort hittade någon en *bläsgås* tillsammans med några *grågäss*. I själva Lunden sjöng en *sommargylling*, en fågel som några i gruppen också såg vid ett senare tillfälle.

I Lunden hördes även en hel del andra arter som till exempel *rosenfink*, *grönsångare*, *härmsångare*, *rödstjärt*, *svarthätta*, *grå flugsnappare* och *trädgårdssångare*. Göken var också vanlig och hördes på många lokaler under resan.

Då och då skymtade en *brun glada* mellan trädtopparna. Den *bruna gladan* hade sällskap av en *röd glada* och båda sågs redan tidigt på morgonen från parkeringen på Ås vandrarhem.

Skådningen fortsatte vid Västerstadsviken eller Eckels udde som lokalen kallades för i många år. Här fanns vadare som *myrsnäppa*, *kustsnäppa*, *småsnäppa*, *spovsnäppa*, *mosnäppa* och *myrspov*. En trevlig lokal där det också flög förbi en adult *havsörn* men också en av alla öns *bruna kärrhökar*. Den här gången var det en hona.

I buskagen och vassarna sjöng som vanligt *kärrensångare* och *rörsångare* och någon *gulärta* passerade ovanför våra huvuden.

Vid Penåsa en bit från Kastlösa fick vi makalösa obsar på ett *höksångar*-par. Lika fina obsar fick vi på ett par *törnskator* på den här trevliga lokalen där vi också bland annat hörde flera *ärtsångare*, någon *gök* och en *rödvingetrast*.

Vid sockerbruksdammarna i Mörbylånga fick vi se både *gråhakedopping* och *smådopping*, men ingen svarthake ville visa upp sig vid det här besöket. Pizza på Lindas fick duga som tröst när svarthaken uteblev.

En stationär turturduva vid Gräsgårds kyrka blev föremål för vårt intresse och vi åkte dit på kvällskvisten. Först såg vi bara *skogsduvor* på fältet framför kyrkan men så fick vi plötsligt syn på *turturduvan* där den satt på marken.

Ett bra slut på den här skåardagen.

30 maj:

Den här morgonen började vi på Seby läge för att titta på en stationär *dammsnäppa*. Snäppan sågs bra en stund i morgonljuset innan den försvann bakom några stenar. Det var helt klart värt besväret att åka till lokalen och skipa udden.

Den här dagen blev det varmare i markerna och vi tillbringade den på de södra delarna av ön. Nästa anhalt blev Görans dämme i närheten av Hulterstad. Här har ett stäpphöks-par synts till under våren och ett tag misstänktes det faktiskt att paret skulle gå till häckning. Vi såg dock inga hökar utan fick hålla till godo med arter som *svarttärna*, *årta*, *sångsvan*, *havsörn* och *snatterand* vid själva dämnet.

Vid Beijershamn hade det setts ett drygt 60-tal myrsnäppor dagen innan vilket förstås är ett anmärkningsvärt antal. Vi såg inte riktigt lika många men det stod en del exemplar av arten ute på leran. Här fanns även många *större strandpipare* och andra arter som *skärfläcka*, *småsnäppa*, *vitkindad gås* och *prutgås*. I den närliggande skogen sjöng minst fyra *halsbandsflugsnappare*.

Vid Albrunnas södra parkering sjöng en *lundsångare* och där visade sig också en *röd glada*. Uppe vid själva kalkbrottet sågs arter som *fiskgjuse*, *pungmes*, *sävsångare*, *skogsduva*, *gråhakedopping* och *brunand*.

På Grönhögens industriområde brukar det finnas *svart rödstjärt*. Så även i år och vi såg en vuxen fågel tillsammans med två ungar i den lilla parken på vägen mot Grönhögens hamn. En *busksångare* hade upptäckts vid Näsby och några såg den i en rishög, men det hade förstås varit roligare om den hade sjungit för oss.

Det var dags för middag och den intogs på Kvarnen i Grönhögen där vi sammanstrålade med flera andra bohuslänska skådare. Bland annat ett rent tjejjgäng som åkt ned samma helg som oss.

Sent på kvällen gick några av oss ut på landsvägen vid Ås för att lyssna efter nattens röster. Resultatet

blev en spelande *kornknarr* och en likaledes spelande *nattskärra*. Däremot jagade vi vaktel förgäves under den här resan. Ett ”säkert” ställe är fälten mellan Össby och Gärsgårds kyrka men ingen vaktel ville spela när vi besökte platsen.

31 maj:

Den här dagen skulle vi tillbringa på norra delen av ön. Men vi började med ett snabbstopp vid Stenåsabadet där vi hittade en *hornuggla* i en tall. Här fanns också några *rapphöns* vid sidan av vägen ned till badet och vanliga tättingar som *näktergal*, *stenskvätta*, *härmsångare* och *buskskvätta*. Jag hörde en *rörsångare* inne på campingområdet som först sjöng en strof och sedan varnade som en eksångare. Skumt, men fågeln tystnade när jag spelade upp eksångarens läte på telefonen.

Ute vid havet låg några *svärtor* samtidigt som en *storlom* och en *småtärna* flög förbi. Några *skärfläckor* och en *kustsnäppa* stod på stranden.

Kappeludden bjöd på strålende sol och ännu fler

kustsnäppor. 15 exemplar räknade vi till och här fanns även arter som *myrsnäppa*, *spovsnäppa*, och

mosnäppa. En *röd glada* fanns även här och flera *rödspovar*, *storspovar* och *tranor* sågs från fikabordet vid sjöbodarna.

Fika var ett av nyckelorden på resan och det blev många trevliga kaffestunder med mycket fågelsnack. Efter en styrketår drog vi mot Kårehamn där det fanns minst fyra *havsörnar* och en hane *ängshök*. Flera av örnarna sågs även vid närliggande Petgårde träsk och vid Petgårde fanns även arter som *lärkfalk*, *vattenrall*, *gök*, *mindre korsnäbb*, *steglits*, *rosenfink* och *pungmes*. De sistnämnda arterna hördes enbart med undantag för falcken som jagade sländor över träsket.

Uppe vid Hornsjön sjöng förstås flera *halsbandsflugsnappare* och även en misstänkt svartvit flugsnappare. Vi konstaterade dock att denna fågel sjöng som en halsbandsflugsnappare och dessutom hade den antydan till halsring på sitt i övrigt helsvarta huvud. En hybrid med andra ord.

Ytterligare någon *havsörn* siktades här och nere vid själva sjön sågs två *lärkfalkar*, en *fisktärna* och så ett exemplar av områdets specialare – *skröntärna*.

Vi avslutade besöket med Arturssons goda och dryga vetelängd till kaffet och fick ny energi inför besöket på nästa lokal – Trollskogen.

Där såg vi två utfärgade *mindre flugsnappare* som jagade varandra. En naturupplevelse utöver det vanliga i den lummiga Trollskogen. Här fylldes artlistan på också med bland annat *kungsfågel*, *dubbeltrast* och *större korsnäbb*.

På hemväg från norra Öland stannade vi till vid en potentiell lokal för trädlärka, men ingen lärka ville visa sig eller sjunga vid den tiden på dagen.

Vi såg i alla fall en maffig *duvhök* på vår väg söderut. Den hittades flygande på alvaret vid Breddinge, lokalen där vi hade *havsörn*, *ängshök*, *brun kärnhök* och *röd glada* på resan 2011.

Kvarnen i Grönhögen blev vårt middagsstopp även den här dagen där det bjöds både på fisk, entrecoté, pizza och hamburgertallrik.

1 juni:

Sista dagen på resan började vi nere på Ölands södra udde. Där trillade det in nya resarter som *alfågel*, *stjärtand*, *sillgrissla*, *kentsk tärna*, *roskarl* och *dvärgmå*s.

En givande morgon som fortsatte med en tur till plattformen norr om fågeltornet vid Lundsjön. Här hittade vi en *rödspov* och en *brushane* på vägen ut till havet där det tidigare setts ett par svartbenta strandpipare.

Vi såg inga svartbenta strandpipare och nu kändes det att resan var inne i sitt slutskede. Vi började prata med tjejerna i skådargruppen Rapphönorna från Stockholm som också hade en organiserad resa till Öland. Helt plötsligt kom områdets tjur lufsande och han gjorde klart för oss alla med mullrande röst att det här minsann var hans territorium vilket gjorde att vi retirerade snabbt från platsen. Det var ingen som hade lust att stå kvar och ta diskussionen med tjuren. Om man säger så.

Efter schäferiängarna blev det lunch på Lindas och sedan en avslutande tur till sockerbruksdammarna i Mörbylånga och den här gången fick vi även syn på *svarthakedoppingarna*. *Gråhakedopping* och *brunand* låg också på lagom kikaravstånd och därmed så passade vi på att avsluta resan och säga hej då till våra skådarkollegor.

Reseledaren konstaterade nöjt att vi sett hela 171 arter – nytt rekord på Bohof:s vårresor sedan starten 2011.

Text och bilder: TORBJÖRN ARVIDSSON